2011-02-28

Dnr 43-2010:268

Beslut

efter riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i den fristående skolan Norrskenets friskola i Luleå kommun

Skolinspektionen

Beslut

Riktad tillsyn skolpliktsbevakning
2011-02-28

Dnr 43-2010:268

Norrskenets friskolor AB
Höstvägen 7, 976 33 Luleå
info@nsfriskola.se

Riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i den fristående skolan Norrskenets friskola i Luleå kommun

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning syftar till att säkerställa skolpliktiga barns rätt till utbildning. Skolinspektionen ska bedöma om kommunen och skolor belägna i kommunen uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning.

Om en skolpliktig elev i en skola utanför det offentliga skolväsendet för barn och ungdom är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak ska huvudmannen för skolan, enligt skollagen, anmäla förhållandet till barnets hemkommun. Huvudmannen och skolan har ett eget ansvar att bevaka att elever som tagits emot får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Huvudmannen och skolan måste då elev är frånvarande utan giltig orsak utan oskäligt dröjsmål utreda/undersöka vad frånvaron beror på och sätta in lämpliga åtgärder så att eleven får föreskriven utbildning. Om åtgärderna inte leder till att eleven fullgör sin skolplikt och frånvaron är stor ska huvudmannen anmäla detta till hemkommunen. Kommunen ska pröva om barnet ska åläggas skolgång där. Huvudmannen för en fristående skola ska även snarast till skolpliktig elevs hem-kommun lämna uppgift om när elev börjar eller slutar vid skolan.

Skolinspektionen har i tillsynen av Norrskenets friskola inte funnit några brister. Det är dock viktigt att huvudmannen och skolan ser till att det nya förfarandet vad gäller att snarast lämna uppgift till hemkommunen om att en skolpliktig elev börjat respektive slutat på skolan också blir en rutin.

Vad gäller frånvarorapporteringen har Skolinspektionen inte funnit annat än att skolan har fungerande rutiner för frånvarorapportering. Rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande och för att kunna åtgärda den ogiltiga frånvaron fungerar väl. Vad gäller skolans anmälningsskyldighet till elevens hemkommun vid hög frånvaro är huvudmannen och skolan medveten om skyldigheten, däremot har det inte bedömts vara aktuellt med en anmälan vid något tillfälle. Skolan har enligt egen uppgift inte några omfattande problem med ogiltig frånvaro utöver att det förekommer att elever är frånvarande från vissa lektioner.

Bedömningar redovisas i bilaga 2.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit projektledare Jonas Nygren, undervisningsrådet Elisabeth Fogelberg samt utredaren Britta Seeger.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Caroline Lindqvist
Utredare

Kopia till:

Luleå kommun

Bilagor:

Bilaga 1 **Allmänt om tillsynen**

Bilaga 2 **Beskrivning och bedömningar för Norrskenets friskola**

Allmänt om den riktade tillsynen

I den riktade tillsynen undersöker Skolinspektionen ett avgränsat område i ett begränsat antal kommuner och skolor. Målet med denna riktade tillsyn är att bedöma om kommuner och huvudmän för fristående skolor samt skolor belägna i kommunerna uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning. Syftet med detta är att säkerställa alla skolpliktiga barns rätt till utbildning.

Bestämmelser om skolpliktsbevakning finns i skollagen. Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram till dess.

De frågeställningar som ska besvaras inom ramen för den riktade tillsynen är följande.

- Har kommunen fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i kommunen är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?
- Har kommunen och skolorna fungerande rutiner för frånvarorapportering?
- Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?
- Lämnar huvudmannen för de fristående skolorna snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?
- Har skolorna fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande och för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?
- Vilka strategier tillämpar skolorna för att få eleven att åter delta i undervisningen?

Norrskenets friskola i Luleå ingår i Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning. Skolan besöktes den 19 oktober 2010 av Caroline Lindqvist och Britta Seeger. Den riktade tillsynen omfattar 50 skolor och 28 kommuner. Tillsynen kommer att resultera i dels en övergripande rapport, dels ett beslut med bedömningar för respektive huvudman och skola där Skolinspektionen bland annat tar ställning till om skolförfattningarnas krav uppfylls.

Underlaget för Skolinspektionens bedömningar är dokument från huvudmannen och skolan samt den information som Skolinspektionen samlat in vid intervjuer och samtal med representant för huvudmannen samt rektor vid skolan.

Företrädare för huvudmannen och rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i detta beslut.

Beskrivning och bedömningar för Norrskenets friskola i Luleå

Huvudman för skolan är Norrskenets friskolor AB med organisationsnummer 556693-8683. I juni 2010 fick huvudmannen en ny ägare.

Verksamheten vid Norrskenets friskola startade läsåret 2007/2008 och omfattar förskoleklass samt årskurserna 1–9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94. Skolan har en allmän inriktning med profil mot hälsa, entreprenörskap och IT.

Skolan är organiserad i enheterna F-3, 4–6, 7, 8 och 9. Det går 330 elever i skolan. Samtliga elever är folkbokförda i Luleå kommun.

Har skolan fungerande rutiner för frånvarorapportering?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

3 kap. 14 § skollagen, 9 kap. 1 § första stycket skollagen

Beskrivning och motivering:

Skolan använder webbplattformen Fronter för frånvarorapportering. Elever och vårdnadshavare har en egen inloggning i Fronter och kan, förutom att se uppgifter om frånvaro, se elevens schema, läxor, inlämningsuppgifter etc. Undervisande lärare noterar frånvaro i början av varje lektion och för sedan in uppgiften i Fronter. Såväl giltig som ogiltig frånvaro registreras. Även sen ankomst noteras.

Om eleven är sjuk anmäler vårdnadshavaren det till skolan genom att ringa till koordinatorn. Koordinatorn vidarebeordrar informationen till elevens mentor som för in uppgiften om frånvaron i Fronter. Enligt koordinatorn fungerar systemet väl och man har god kontroll på vilka elever som är frånvarande.

Ledighet söks av vårdnadshavarna på en speciell blankett. Rektorn får bevilja ledighet för sammanlagt högst tio skoldagar under ett läsår. Vid synnerliga skäl får rektor bevilja längre ledighet. Beviljad ledighet förs in i Fronter av mentorn.

Rektorn har tät kontakt med en av styrelseledamöterna och via denna kanal kan frågor om frånvaro föras vidare till huvudmannen. Rektorn har god kontroll på frånvarosituationen i skolan.

Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Styrelsen och rektorn har kännedom om att det finns en skyldighet i skollagen att anmäla till hemkommunen när elever är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak. Skolan har emellertid aldrig haft anledning att göra någon sådan anmälan då det inte funnits elever som bedömts ha frånvaro i den omfattningen.

Lämnar huvudmannen snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav nu uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 15 § skollagen

Beskrivning och motivering:

När vårdnadshavarna till en elev söker plats på skolan används en särskild blankett. På blanketten anger vårdnadshavarna bl.a. vilken skola eleven kommer ifrån. När eleven blivit antagen vid Norrskenets friskola kontaktar mentorn till eleven den avlämnande skolan för att få relevant information om eleven. När en elev byter från Norrskenets friskola till en annan skola fyller vårdnadshavaren i en blankett med godkännande om att skolan får överlämna uppgifter om eleven till den mottagande skolan.

Enligt de rutiner som fanns vid tiden för Skolinspektionens besök underrättades elevens hemkommun om att eleven börjat respektive slutat på skolan genom de månatliga elevlistor skolan skickar in till kommunen. Med anledning av Skolinspektionens besök har skolan och huvudmannen sett över detta förfarande och numera anmäls direkt till elevens hemkommun när en elev eller börjar respektive slutar på skolan.

Av skollagens bestämmelse framgår att huvudmannen för den fristående skolan snarast ska lämna uppgift till styrelsen för utbildningen i elevens hemkommun när en skolpliktig elev börjar eller slutar på skolan.

Huvudmannen för Norrskenets friskola uppfyllde inte kravet på att snarast lämna uppgift om att en skolpliktig elev börjat eller slutat på skolan snarast enligt tidigare rutin. Det kunde dröja upp till en månad innan uppgift härom lämnades till hemkommunen.

Det är positivt huvudmannen och skolan har förändrat denna hantering och det är viktigt att det nya förfarandet avseende rapportering av uppgifter till elevens hemkommun när en skolpliktig elev börjar respektive slutar vid skolan också blir en rutin.

Har skolan fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 1 § skollagen, 3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Elevens mentor har ansvar för att följa upp frånvaron på individnivå. Varje vecka träffas mentor och specialpedagog för att gå igenom frånvarosituationen. Statistik tas ut ur Fronter, skolan frånvarorapporteringssystem. Vid utvecklingssamtalen stämmer mentorn av eventuell frånvaron med elevens vårdnadshavare. Elevvårdsteamet, som består av rektorn, skolsköterska och specialpedagoger, träffas var tredje vecka eller när behov uppstår för att bl.a. diskutera frånvarosituationen. Skolsköterskan håller årliga hälsosamtal med eleverna där bl.a. frånvaroproblematik tas upp.

Om en elev inte kommer till skolan och inte är sjukanmäld eller har annat giltigt skäl att utebli ringer mentor hem till eleven samma dag.

Om frånvaron antas ha skolrelaterade orsaker, exempelvis att eleven av någon anledning inte vågar gå till skolan, finns rutiner för att utreda och åtgärda problemen i skolans plan mot kränkande behandling. Om det skett en incident på skolan upprättas en incidentrapport. Skolan har även tillsatt en grupp av lärare som träffas varje torsdag för att diskutera denna typ av ärenden. Andra skolrelaterade orsaker till frånvaro man har i beaktande är att eleven kan uppleva undervisningen som tråkig, för svår eller för lätt.

Om frånvaron uppges beror på sjukdom kontaktas alltid vårdnadshavarna om frånvaron överstiger en vecka. Vid sjukdomsproblematik får skolsköterskan ansvar för att utreda vidare. Skolan har även tillgång till skolpsykolog och skolläkare. I övrigt är det mentor och arbetslaget som har det inledande ansvaret för utredning. Eftersom elevvårdsteamet träffas regelbundet får de i ett tidigt skede kännedom om frånvaroproblematik. Likaså försöker man upprätta en tät kontakt med vårdnadshavarna och kallar dem till möte på skolan. Rektorn hålls alltid underrättad om vilka utredningsåtgärder som vidtas. Om de inledande åtgärderna inte leder till önskat resultat kallar rektor till elevvårdskonferens.

Rektorn uppger att man har ett bra samarbete med socialförvaltningen och anmälan görs till socialtjänsten om det finns misstankar om att en elev riskerar att fara illa. Även barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) kan kontaktas för hjälp med utredning.

Har skolan fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 1 § skollagen, 3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Rektor beskriver att skolan fokuserar på att få till ett väl fungerade elevvårdsarbete och rektorn nämner elevvårdskonferenserna som ett viktigt verktyg. Det finns ett nära samarbete mellan pedagoger, specialpedagoger, skolsköterska och rektor. Skolan har även tillgång till skolpsykolog och skolläkare. Skolan har också möjlighet att använda kommunens centrala stödteam. Vidare finns en dialog med Specialpedagogiska skolmyndigheten i de fall de bedöms kunna bistå med råd och stöd.

Vid frånvaroproblematik upprättas alltid åtgärdsprogram och det kan innehålla åtgärder på olika nivåer. En utvecklingsplan tas fram med mål på både kort och lång sikt. Elev och vårdnadshavare görs delaktiga genom samtal. Om eleven är frånvarande till följd av att eleven upplever skolarbete som för svårt kan exempel på åtgärder vara att eleven erbjuds mer tid med läraren. Beror frånvaron på något i skolmiljön kan åtgärderna vara att eleven erbjuds praktiska hjälpmedel, får sitta avskilt eller få undervisning enskilt med läraren. Även beslut om anpassad studiegång kan vara en åtgärd.

Skolan har enligt egen uppgift inte några omfattande problem med ogiltig frånvaro utöver att det förekommer att elever är frånvarande från enstaka lektioner.